

Preek over Handelingen 1,9 (Hemelvaartsdag): Jezus gaat de wolk van Gods heerlijkheid binnen!

Voorzang: Psalm 97, 1 en 2

Votum en Groet

Zingen: Psalm 97, 3 – 6

Gebed

Zingen: Kinderlied 59

Schriftlezingen: Exodus 24 en Handelingen 1,1-11

Zingen: Gezang 178 (Zingende Gezegend)

Verkondiging van Handelingen 1,9

Zingen: Gezang 230, 2. 4. 5 en 6

Dankzegging en voorbeden

Collecte

Zingen: Opwekking 375

Zegen

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Hebt u de laatste dagen ook met spanning het weerbericht gevolgd?

Mijn vrouw en ik hadden voor vandaag fietsplannen.

Met gasten zouden we een mooie tocht gaan maken.

Maar de weerberichten gaven ons weinig hoop.

Het zou een bewolkte en regenachtige dag worden.

Koud en guur!

Geen fietsweer!

Mijn vrouw zei van de week nog tegen mij: *Hemelvaartsdag is toch wel vaak regenachtig en bewolkt.*

Tja, is dat ook niet typerend voor waar Hemelvaartsdag voor staat?

Is het niet per definitie een bewolkte dag?

Het was bij de hemelvaart toch een wolk die onze Heiland onttrok aan ons oog?

Hij is opgevaren naar de hemel, waar Hij nu zit aan de rechterhand van God.

Zo zeggen of zingen we dat elke zondag met de apostolische geloofsbelijdenis.

Maar wat is er nu zo geweldig aan om dat als ons geloof te belijden?

Hemelvaart is dat Jezus zichtbaar wegging van zijn leerlingen.

Is dat iets om te vieren?

We kunnen ons vast allemaal wel een afscheid in herinnering roepen.

Een zoon of dochter die voor maanden vertrokken naar het buitenland.

Het vertrek van je echtgenoot voor een militaire missie.

Het afscheid van een geliefde onderwijzer of een zeer gewaardeerde chef.

Dat kan behoorlijk diep gaan.

Afscheid is een stukje sterven, zegt een Frans spreekwoord.

Met zo'n ervaring in je achterhoofd klinkt Handelingen 1 niet positief.

Jezus is vertrokken.

Hij is weggegaan.

We zijn Hem kwijt – voor wie weet hoe lang!

Hemelvaart – een dag waarover een wolk hangt.

Maar lieve mensen, Jezus' hemelvaart heeft helemaal niets met afscheid te maken.

Er is geen enkele reden voor verdriet of heimwee.

Hemelvaartsdag is echt een féést!

Dat wil ik u vanmorgen duidelijk maken door juist eens uw aandacht te vragen voor wat Lucas vertelt over die wolk.

Voor ons heeft een wolk niet zo'n goeie naam.

Een wolk voor de zon betekent somberheid, kilte, grauwheid.

Onze dag is pas goed als er geen wolkje aan de lucht is.

Een wolkeloze hemel is het beeld van een probleemloze werkelijkheid.

Maar bedoelde Lucas zo'n wolk bedoelde toen hij dit verhaal vertelde?

Ik heb het sterke vermoeden dat hij het niet had over een meteorologische wolk.

Zo'n wolk waar Erwin Krol en Marjolein de Hond het altijd over hebben.

Met de kinderen heb ik het gehad over een ander verhaal waarin een wolk voorkomt.
Het verhaal van Israëls bevrijding uit Egypte.
En van hun bijzondere reis door de woestijn naar het beloofde land.

We lezen het eerst over de wolkkolom na de 10^e plaag die Egypte had getroffen.
Toen alle eerstgeboren zonen gestorven waren.
Toen mocht het volk Israël eindelijk uit Egypte weg.
En toen werden ze gegidst door een wolkkolom.

Ja, God zelf ging voorop.
Hij leidde zijn volk op de weg naar het land dat Hij beloofd had.
Maar God hield zich verborgen in die wolk.
Want anders zouden de Israëlieten zijn aanwezigheid niet kunnen verdragen.
De lichtglans van zijn heiligheid, vele malen sterker nog dan het licht van de zon, zou hen verblinden.
Maar als het donker werd zagen de Israëlieten in die wolkkolom een vuur branden.
Dat was het vuur van de heerlijkheid van de HEER, het vuur van zijn heiligheid.

Die wolk is voor Israël het teken van Gods aanwezigheid geweest.
Ze zijn niet alleen.
Hun God gaat met hen mee.
Als de wolk verder trok, trok het volk verder.
Als de wolk rustte, rustte het volk.
Onder de hoede van de wolk was Israël veilig.

Door de woestijn trekken ze naar de Sinäi.
Daar sluit God zijn verbond met Israël.
En God geeft zijn volk grondwet voor het leven van Israël met hun God en elkaar.
Maar als God deze verschijning aan Mozes aankondigt, zegt Hij (Ex. 19,9):
Ik kom naar je toe in een donkere wolk.
Dan kan iedereen het horen, wanneer Ik met je spreek.

Ook dan is de wolk de versluiering van Gods heerlijkheid.
Want niemand kan God zien en leven.
Gods verschijning is te machtig, te overweldigend.
Alleen in de versluiering van de wolk kan God dichtbij zijn volk zijn.

Maar een paar hoofdstukken verder in Exodus lezen we hoe een tipje van die sluier is opgelicht.
In Ex. 24 wordt ons verder verteld hoe de eigenlijke verbondssluiting plaats vindt.
Eerst leest Mozes dan aan het volk de woorden van God voor.
De regels om zich aan te houden voor een goed en geordend leven.
En Mozes zegt: *Iedereen weet nu precies wat God verlangt.*
Wat is daarop jullie antwoord?
En heel het volk antwoordt: *Ja, we willen Gods volk zijn.*
We willen doen wat God van ons vraagt.

En vanaf dat moment zijn God en Israël getrouwd.
Nu horen ze voor altijd bij elkaar.
En dat wil God tonen ook.
Kort na dat plechtige moment gaat Mozes de berg Sinäi op.
En boven die berg hangt nog altijd die zware, donkere wolk van Gods heerlijkheid.
Binnen in die wolk flikkeren bliksemstralen en klinken donderslagen.

Tot op dat moment had alleen Mozes naar boven mogen komen.
Maar nu krijgt Mozes de opdracht om voor één keer Aäron mee te nemen.
En de beide zonen van Aäron.
En de zeventig oudsten, de vertegenwoordigers van Israël.
God heeft hen geroepen.
Het volk heeft beloofd dat ze bij God willen horen.
Nu mogen de volksvertegenwoordigers namens het volk God ook zien.

Ze mogen zelfs bij Hem eten.

Ze krijgen een verrukkelijk voorproefje van wat hen te wachten staat als ze leven in het verbond met God.

Wat die mensen toen gezien hebben op de berg Sinai, dat hebben ze later nooit precies kunnen uitleggen.

Alles was zo helder, zo stralend, zo groots, zo mooi, zo blauw – als de hemel zelf.

Maar één ding stond voor hen vast: God, hún God was daar!

Vlak bij hen, in al zijn heerlijkheid en heiligheid.

Zo is even een tipje van de sluier opgeheven.

Dan trekt God zich weer terug in de verborgenheid van de wolk.

De tabernakel wordt gebouwd.

Naar het model dat God op de berg aan Mozes heeft getoond.

En als de tabernakel in gebruik wordt genomen, lezen we dat de wolk van de HEER de tent bedekt.

Ja, de heerlijkheid van de HEER vervult de tabernakel.

Maar dat is zo overweldigend dat niemand, zelfs Mozes niet, naar binnen kan.

Later lezen we in de Bijbel over de inwijding van de tempel van Salomo.

En dan horen we precies hetzelfde.

Ook dan wordt het hele huis zo vol van de wolk van de heerlijkheid van Jahwe, dat geen priester naar binnen kan gaan.

Zo maakt de HEER duidelijk dat Hij vanaf dat moment in de tempel bij zijn volk wil wonen.

Wat een geweldige werkelijkheid!

God die a.h.w. tastbaar woont in het midden van zijn volk.

Die wolk was daar het zichtbare teken van.

Die wolk van de heerlijkheid van de HEER spreekt dus van Gods aanwezigheid.

Van zijn nabijheid.

Jazeker, zijn aanwezigheid in de verbórgenheid.

Op een andere manier was het niet mogelijk om als onheilig volk met de heilige God om te gaan.

Maar de wolk was vol van een rijke belofte.

Zo was God bij de mensen!

Die ver is, is nabij!

Ja, maar wat heeft Gods volk dat weinig gewaardeerd.

Immers, de geschiedenis van Israël is één lang verhaal van teleurstelling en ontrouw die God van hen heeft ondervonden.

En u weet wel dat deze geschiedenis is uitgelopen op de ballingschap.

Ooit riep God Abraham uit Ur, uit het land van Babel.

Abraham moest gaan naar het land dat God hem wijzen zou.

En zijn nakomelingen zouden dat land voor altijd bezitten.

Maar eeuwen later is dat volk weer terug in Babel – terug bij af.

Alsof er niets gebeurd is.

Onder de ballingen in Babel bevindt zich ook de profeet Ezechiël.

En deze profeet ontvangt aangrijpende visioenen.

Visioenen, die hem inzicht geven in de verdrietige situatie van zijn volk.

Maar in die visioenen speelt de wolk van de heerlijkheid van de HEER weer een bijzondere rol.

In c. 10 vertelt Ezechiël hoe hij nog eens de tempel in Jeruzalem vervuld ziet met de wolk van Gods heerlijkheid.

Ja, heel de voorhof is vol van de glans van de heerlijkheid van de HEER.

Maar Ezechiël beschrijft dan hoe de wolk van Gods heerlijkheid zich terugtrekt uit de tempel.

Israël heeft het de HEER onmogelijk gemaakt nog in hun midden te zijn.

Daarom verlaat de wolk van de heerlijkheid van de HEER de tempel via de Oostpoort.

Het is iets wat Ezechiël vreselijk aangrijpt.

Hij valt voorover op de grond en schreeuwt het uit.

Ach HEER, mijn God, blijft er dan helemaal niets van Israël over?

Ezechiël ziet de geschiedenis van God met zijn volk doodlopen.

Maar dat houdt in dat de geschiedenis van God met de wereld doodloopt.

Want Israël zou toch het volk zijn dat een belofte inhield voor de andere volkeren?

In Abraham en zijn nageslacht zouden toch alle andere volken gezegend worden?

En Israël is Gods bruggehoofd op aarde.

Eindigt dan nu de geschiedenis niet met het échec van Israël?

Wordt de toekomst afgesloten?

Als God zich van de aarde terugtrekt, vervalt ze dan niet tot de woestheid en leegte?

Tot de chaos van het begin?

Maar dan zegt God dat Hij toch weer een nieuw begin wil maken met Israël.

Alle kinderen van Israël die nu over vele volkeren verspreid zijn geraakt zullen eens weer terugkeren van oost en west naar het land Israël.

Er zal een nieuwe exodus plaats vinden.

Ja, Gods volk moet door een donkere tunnel heen.

Maar aan het einde van die tunnel gloort het heldere licht van Gods genade.

De ontrouw van zijn volk maakt niet dat God zijn trouw opzegt.

Hij houdt zich aan zijn beloften.

En dan lezen we in c. 11 hoe de heerlijkheid van Jahwe opstijgt uit het midden van de stad en zich plaatst op de berg die ten Oosten van de stad ligt.

Dat is de Olijfberg!

Dus nog even rust de wolk van Gods heerlijkheid op de Olijfberg.

Het is net alsof God er moeite mee heeft zich los te maken van de stad.

De stad, waar Hij zoveel eeuwen in het midden van zijn volk gewoond heeft.

Maar Israël heeft er naar gemaakt.

God trekt zich tijdelijk terug.

Tegen deze achtergrond heeft de wolk uit Hand. 1 een wel heel bijzondere betekenis.

Zeker op de Olijfberg!

Op de plaats waar de wolk van de heerlijkheid van de HEER voor het laatst was gesignaleerd door de profeet Ezechiël.

Op precies dezelfde plek vanwaar de HEER zich had teruggetrokken van de aarde, daar zien de leerlingen opnieuw een wolk.

Zomaar een wolk?

Of zullen wij moeten denken aan die bijzondere wolk uit de woestijntijd.

De wolk die ook ooit de tabernakel en de tempel vervulde.

We horen hoe Jezus in die wolk wordt opgenomen.

De leerlingen zien Jezus als een tweede Mozes –

wat zeg ik! als oneindig veel meer dan Mozes –

de wolk van Gods heerlijkheid binnengaan!

Je kunt het ook zo zeggen:

Het opgenomen worden in die wolk is het binnengaan van de hemel.

Door die wolk binnen te gaan is Jezus opgenomen in het Koninkrijk van God.

Van God, van Wie de psalmdichter (Ps. 97) zingt:

Rondom Hem zijn wolken en donkerheid

Want Jezus mag bij God zijn, zitten aan Gods rechterhand.

Want Jezus heeft Gods wil gedaan.

Tot het einde toe.

Hij heeft gedaan wat het volk eens bij de Sinai beloofde, maar niet deed.

Hij heeft Mozes zelfs overtroffen, die wel de wet gaf, maar die zelf ook gestruikeld is.

Hij heeft de gerechtigheid volbracht.

Hij is mens geweest zoals God het bedoelde.

En daarom heeft Hij ook als geen ander recht op het lidmaatschap van Gods Rijk.

En voor de ogen van zijn discipelen is Hij in dat rijk opgenomen.

Want Hij hoort er volledig bij.

Dat is het feest van hemelvaart.

God keurt goed wat Jezus deed.

Dat Hij gehoorzaam was tot aan de kruisdood.

Maar die opname in de wolk betekent geen scheiding.

Dat de wolk daar opnieuw rust op de Olijfberg betekent dat God terugkeert naar zijn wereld.
Betekent de definitieve toewending en toewijding van de Vader aan de wereld.
Dankzij het lijden en sterven van de Zoon.

Nee, hier is bepaald geen sprake van afscheid en scheiding, maar van toewending.
God is de aarde toegedaan.

En andersom is het leven van Gods kinderen met Christus verborgen in God.

God is uit onze werkelijkheid niet meer weg te denken.

Zijn aanwezigheid is gegarandeerd door het kruis en de opstanding van onze Heiland.

De Hemelvaartsdag is geen dag van scheiding, maar van samenbinding.

Samenbinding van de heilige God aan een geheiligd volk.

In de nacht van Christus' geboorte zong een engelenkoor dat de heerlijkheid van God de ganse aarde vervulde.

Maar aan het Kind in de kribbe was die heerlijkheid niet af te zien.

Op Hemelvaartsdag echter hebben de discipelen de grootheid gezien van het Woord dat vleesgeworden is.

De grootheid van de enige Zoon van de Vader, vol van genade en waarheid.

In Hem zijn hemel en aarde één geworden.

Die band wordt nu nooit meer verbroken.

Ook al kunnen wij Hem niet vasthouden, Hij laat ons nooit meer los.

Jezus is de hemel binnengegaan om de hemel steeds verder de aarde binnen te trekken.

Zo machtig is het Kind in de kribbe gebleken.

Het Kind is Man geworden.

En in zijn sterke handen ligt het lot van deze wereld en van ons leven. AMEN.

25-05-2006